

**OLÁH ISTVÁN HADSEREGTÁBORNOK,
A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HONVÉDELMI MINISZTERE
(1926—1985)**

Már nyomdában volt e számunk, amikor megrendítő híradás adta tudtul, hogy közel negyven évi, a Magyar Néphadseregben eltöltött szolgálat után, egy nappal 59. születésnapja előtt, 1985. december 15-én elhunyt Oláh István hadseregtábornok, a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja.

Életének közel kétharmadát katonaként élte meg. Elkötelezett, művelt, problémaérzékeny katonaként. Akkor jelentkezett önkéntesnek, amikor Magyarország területén még folytak a második világháború harcái, hogy megrövidíthesse az ország szenvedéseit, több ezer honfitársával együtt részese lehessen a fasizmus felett aratott győzelemnek.

Az 1945 tavasza óta eltelt negyven év sok mindenről szól. Szemünk előtt peregnek le a semmiből megalakult új néphadsereg, a Honvédség, majd a már nevében is Magyar Néphadsereg történetének kiemelkedő, sikerekben gazdag, tanulságos, ám ellentmondásoktól sem mentes eseményei. Ezek szinte valamennyiének szereplője, sőt egyre inkább egyik főszereplője volt Oláh István. A tizennyolcéves önkéntes 1945 tavaszán elvonult osztrák hadműveleti területre. Ott szerepelt az első, a Kossuth Akadémián 1949-ben avatott hadnagyok között. Később a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia, majd a Szovjet Hadsereg Vezérkari Akadémiájának hallgatói között volt. Közben egy időben maga is tanított. Életútjának, magasra ívelő katonai pályafutásának állomásait hosszasan lehetne sorolni. Nagy utat járt be a nádudvari szegényparaszti család fia, amíg szakaszparancsnokból, szinte minden parancsnoki beosztást végigjárva, a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere lett.

Amíg elérte a legmagasabb katonai beosztást, számos embert próbáló feladattal kellett megbirkóznia. Éjszakák százait kellett eltöltenie tan-könyvek, szabályzatok, tervezetek társaságában. Az állandó tanulás azonban nem okozott számára gondot, hiszen az mindig is vonzotta. Ez a tanulás iránti vágy, a tudásszomj vitte őt még a második világháború éveiben a debreceni tanítóképző falai közé. A szerény, jószándékú parasztfiú tanító akart lenni. Néptanító, aki sorstársainak gyermekeit neveli majd a jóra, a szépre, az igazra. Tanítói pályája helyett, az új élet-hivatás választása miatt, a hivatásos tiszti beosztásokban bontakozhattak ki átlagon felüli képességei. Személyes példamutatással, útmutató szóval, paranccsal, csapatoknál és katonai tanintézetekben egyaránt, mégis tanított. Hogy milyen magas szinten, milyen emberséggel, türelemmel és megértéssel, arról egykori beosztottjai, tanítványai tanúskodnak.

Oláh István egész életében tudta, érezte a tanulás, a tanítás fontosságát. Mindkettőt önmagára is érvényesnek tartotta. Sokirányú és sokoldalú katonai képzettségének megszerzése mellett sok gondot fordított az egyéb irányú önképzésre. Érdekelte az irodalom és egyébek között a történelem, a hadtörténelem is. Ez utóbbi iránti vonzódásának számos jelét adta: nagy figyelemmel olvasta a magyar és külföldi hadtörténészek munkáit, különös gondot fordított a Magyar Néphadsereg története kutatására, illetve a kutatások eredményeinek publikálására.

Miniszterként nem adatott meg számára a hosszú építés, fejlesztés időszak, a vezérkari főnökként korábban tizenkét éven át végzett munka folytatásának lehetősége. Ennek ellenére, vezetése alatt, hadseregünk életének számos területén jelentős előrelépés történt. Életműve a Magyar Néphadsereg negyven éves történetének szerves része. Emléke pedig elevenen fog élni azok körében, akik ismerték a humánus, művelt, az erkölcsi értékekre mindig adó katonát.